

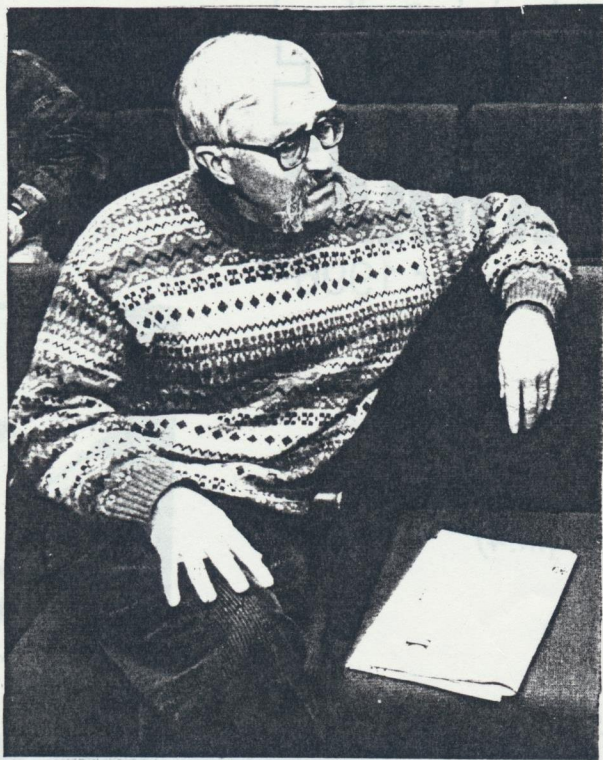
TEABE TELEKRAAT

NR. 38

11. november 1996

- EBU president **Albert Scharf**: "On peaaegu uskumatu, et ETV olemas on!" (lk. 4)
- Siljal oli sünnipäev! (lk. 12)
- Millest kõneles Antero Takala? (lk. 2)
- TV3 vabandab (lk. 8)
- Hagi Šein küsitleb Tarmo Tederit (lk. 10)
- Palk tõuseb (lk. 11)
- Populaarsemad saated (lk. 8)
- Personaliteated (lk. 9)

Antero Takala

Eesti Televisioonis toimus seminar "VALGUS JA KAAMERA", mida juhendas Antero Takala, kes on 36 aastat töötanud Yleisradios operaatori ja operaator-lavastajana. Praegu on A. Takala põhitöoks õppejõutool Helsingi Kunstikõrgkoolis filmierialal ja YLE Raadio- ja Televisiooniinstituudis teleerialal.

Sellest, mis Antero Takala seminaril kõneles, tegi Teabetelekraadile lühikokkuvõtte peaoperaator Toomas Jürgens.

Miks on vaja saadet kavandada

Saadete visuaalne kujundamine annab lisaks kunstilisele ja pildilisele väärtusele ka märgatavalt madalama saate tootmise omahinna. Samuti muutub kogu tootmine märksa saatesõbralikumaks, so. saadet ei tehta valede tehniliste vahenditega ja vale ajaga (tootmisgraafikuga).

Kui mõelda võttegrupile, siis motiveerib ettevalmistus tegijaid märksa rohkem. Puhtprofessionaalses mõttes saab informeeritud ja saateks korralikult valmistunud gruppilt märksa parema tulemuse. Režissöör võib pühenduda saatele kui tervikule, samas kui operaator-lavastaja (juhtoperaator) saab pühenduda pildilisele järjepidevusele ja tonaalsusmonteeruvusele – kokkuvõtvalt: kogu visuaalsele väljenduslaadile. Seega saab kogu tervik lahendada sellisel viisil nagu on seda eelnevalt planeerinud kolmnurk režissöör-operaator-kunstnik.

Määravad konkurents ja majanduslik mõtlemine

A. Takala arvates tõuseb järjest enam igas telefirmas esiplaanile majanduslik külg, so. võime toota odavamalt. Samas suureneb üha konkurents telekanalite vahel – käib võitlus vaatajate pärast. Sellises olukorras omandab saate kvaliteet ja tegijate professionaalsus eriti suure tähenduse. Mis tähendab, et korralikust ettevalmistusest ei pääse üle ega ümber. See aeg, kus saateid tehti «siin ja nüüd» hakkab vägisi otsa saama. Ka need telefirmad, kus saated sünnivad vaid provisoorselt, osutuvad varem

või hiljem kaotajateks. Nad jäävad alla konkurentsivõimule vaatajate pärast.

Enne suuremate projektide käikumisekut töötab YLE-s nn. ideerühm, kus otsustatakse saate stiil ja alles seejärel tehakse otsus, kas seda saadet toota või mitte, teades eelnevalt, kui suure tootmiskulutusega on tegu. Kui saate idee osutub ebaküpseks, võidakse vastu võtta otsus seda mitte toota. Targem on võtta eitav otsus vastu ideetasandil, kui kulutada kalli professionaalse tehnika töötunde ja seejärel leida, et see saade ei kõlbagi eetrisse lasta. Näiteks sarisaadetest tehakse YLE-s nn. piloot- või katsesaade, mille põhjal võib vaataja otsustada, kas esineja(d), saate n-ö. *story* ja visuaalne stiil on sobivad. Alles katsesaate õnnestumise korral tehakse otsus saritootmise kohta.

YLE-s jagatakse saated tootmise seisukohalt raskuskategooriatesse, mis ei tarvitse tingimata tähendada, et suuremahuline saade saab rohkem aega ja rahalisi võimalusi. Kui saate rahastamine on kord otsustatud, püütakse edaspidi tootmise käigus neid võimalusi mitte kahandada, et saate idee ei lahustuks. Ka YLE-s otsitakse saadetele sponsoreid, kuid püütakse jälgida, et rahastajad ei sekkuks saate sisusse.

ETV-s kavandatakse saateid hetketasandil

Antero Takalat hämmastas Eesti TV-s tegijate suur innustus ja valmisolek kiiresti reageerida motiveeritud tööplaanile. Seega eksisteerib ka ETV-s teatud saatekavandamine, kuid see toimib paraku tasandil «siin ja praegu». Viimatimainitud meetodiga on aga praktiliselt võimatu kujundada visuaalset jutustamislaadi, valgustuse stiili, eriefektide kasutamist; rääkimata saate tootmiseks vajalike ressursside sihipärasest kasutamisest. A.Takala nimetab sellist kavandamist INSTANT e. hetkeliseks. Sellisest laadist hoolimata on saategrupidel (ka vanadel ja kogenutel) olemas suur tegutsemistarve. Seda võib aga nimetada realiseerimise kavandamiseks, mitte väljendusvahendite kavandamiseks. Visuaalseid väljendusvahendeid peetakse pealiskaudselt üksnes operaatori valdkonnaks, režissööri valdkonnaks aga audiovisuaalse terviku üle kohtuotsuse langetamist tasandil «meeldib-ei meeldi».

Soovida jätab stuudiotöö

A.Takala hinnangul on nõ. Beta-toodang visuaalse väljenduslikkuse vaatevinklist ETV-s igati arvestataval tasandil. Sama ei saa kahjuks öelda stuudiotöö või mitmekamerasaadete kohta. Esiteks on stuudiopilt tavaliselt väga staatiline. Studiosaadetes valitsevad tavaliselt kesk- ja üldplaanid, suurt plaani esineb küllalt harva. Eelkõige peab A.Takala ETV studiosaadete põhiprobleemiks seda, et studio on visuaalselt nagu näitelava, so. stuudiokujundus on ehitatud üles ühele keskele vaatesuunale. Viimasest lähtuvalt on studio paremini vaadeldav keskplaanist ja üldplaanist, mis omakorda muudab saate näiteks keelt halvastimõistvale inimesele visuaalselt kivistunuks ja vähedramaatiliseks. Väga vähe kasutatakse vanu lihtsaid pildidramaturgiavõtmeid, nagu kaamera kõrgusega tekkiv hinnangulisus ja valgus- ja värvusdramaturgia. Studiosaadet püüvad pigem maksimaalsele anonüümsusele – kujundus eksisteerib vaid üldplaanis, valgus on isikupäratult tasandatud ja varjudevaba, kaamerad ei liigu studios.

Töö tuleb täpselt jaotada

Yleisradios töötab mitkümme suure operaatorikogemusega meest ametikohal *kuvaaja* – see on mõiste, mis võib otsetõlkes tähendada ka operaatorit, kuid mõtestatakse siiski lahti kui operaator-lavastaja või juhtoperaator. Inglisekeelne vaste on *director of photography*. Operaator-lavastaja tööülesannetes kuulub visuaalsete väljendusvahendite valik alates kaamerast, objektiivist, valguspargist, eriefektid (suits, ventilaatorid), koostöö kunstniku ja režissööri saate planeerimisel. Tootmisperioodil juhendab operaator-lavastaja kaamerameest või -mehi ja valgustajaid ning koordineerib tööd koos režissööri ja kunstnikuga. Selline tööjaotus jätab režissöörile vabad käed saate kui terviku käekäigu jälgimiseks. Saate järeletootlusfaasis tegeleb operaator-lavastaja värvimääramisega (**sic!**) – see tähendab, et ta jälgib kogu saate või toodangu ühtset tonaalsust ja visuaalset väljenduslaadi. Operaator-lavastaja ülesannetes kuulub ka nn. telje (monteeruvus) jälgimine. Operaator-lavastaja ei ole üldjuhul kaameramees, so. vahetu ülesvõtja. Yleisradios kehtiv süsteem on kasutusel kõigis Põhjamaades.

EBU president Albert Scharf käis Toompeal

Peaminister Tiit Vähi võttis Euroopa Ringhäälingute Liidu (EBU) presidendi Albert Scharfi vastu 28.oktoobril Toompeal. "Teabetelekraadile" ütles ETV peadirektor kohtumist iseloomustades järgmist:

"Kohtumine kestis 30 minutit. Osales viis meest - T.Vähi, A.Scharf, H.Šein, P.Sookruus ja J.Paadam. Kõneaineks olid mitmed ringhäälingu aspektid. T. Vähi huvitas, kas on olemas riiki Euroopas, kus on loobunud avalik-õiguslikust ringhäälingust. A.Scharf vastas eitavalt. Pikemalt puudutati avaliku ringhäälingu finantseerimise ja lubamaksu küsimusi. T.Vähi ütles, et Eestil on vaja avalik-õiguslikku raadiot ja televisiooni, mis oleksid valitsusest sõltumatud ja töötaksid vastavalt Ringhäälinguseadusele. T.Vähi kinnitas, et tema on hoidunud igasuguse surve avaldamisest ETV-le ega ole otseste nõudmistega ETV peadirektori poole pöördunud. Kinnitasin seda.

Et rahaprobleemid on teravad ja vajadused on suured kõigis sektorites, jättis valitsus oma eelarveprojektis ETV toetuse järgmiseks aastaks 1996. aasta tasemele. Nüüd, ütles Vähi, on Ringhäälingu nõukogu ja Riigikogu kord ETV toetuse küsimust analüüsida, prioriteetid määrata ja vajaduse korral teha Riigikogule ettepanek toetust suurendada.

Reklaamiküsimusi käsitledes leidis peaminister, et ETV on võistlejaks erakanalitele ja võib oma hinnapoliitikaga suruda reklaamihinnad alla. Vastasin peaministrile, et see on ainult teoreetiliselt nii ning et tegelikult müüb ETV reklaami mitmeid kordi kõrgemate hindadega kui erakanalid.

Programmidest kõneldes väljendas peaminister arvamust, et ETV ja erakanalite programmidel ei ole suuri erinevusi. Tõin peaministrile kolm argumenti selle seisukoha täpsustamiseks - ETV originaalsaadete maht on erakanalite omast 2-3 korda suurem, uudistesaadete maht on 50% suurem, kultuuri-saadete maht aga 6 korda

suurem. Loomulikult on täiesti erinevad ka programmide struktuurid."

"Päris huvitav oli vestelda peaministriga ilma tõlkideta inglise keeles," ütles Hagi Šein.

Peadirektor lisas veel, et oma Eestis antud intervjuudes rõhutas A.Scharf kahte seisukohta. Scharf ütles korduvalt, et ei suuda mõista, kuidas ETV-l õnnestub nii väheste vahenditega toota sedavõrd mitmekesisist ja kvaliteetset programmi. Teiseks hoiatas ta, et kui digitaalajastu künnisel ei leita vahendeid investeeringuteks ETV arengusse, oleme end sama hästi kui maha kandnud.

EBU president kohtus ka Riigikogu aseesimehe **Tunne Kelamiga**, Riigikogu kultuurikomisjoni aseesinaise **T.Märja** ja Ringhäälingu nõukoguga, andis intervjuu "Nädalale", Eesti Raadiole, Eesti Televisioonile ning "Äripäevale". Oma visiidil Balti riikidesse külastas Albert Scharf ka Lätit ja Leedut

EBU presidendi prof. Albert Scharfi intervjuu Eesti Televisioonile saates "Välisilm" 30.10.1996

Aarne Rannamäe: Me ei lähe sõtta, ega taha kellegagi eetri kaudu arveid klaarida, seda tehakse ilma meie tagi. Küll aga pakume teile vaatamiseks ja kuulamiseks intervjuud Euroopa suurima tele- ja raadiojaamade ühenduse Euroopa Ringhäälinguliidu presidendi Albert Scharfiga, kelle seisukohad peaksid huvi pakkuma nii avalik-õiguslikele kui eraõiguslikele aenupooltele.

EBU presidenti küsitles meie toimetaja Kärt Ulmann: "Tuleviku Euroopas saab avalikel-õiguslikel ringhäälingutel olema palju

ähtsam ja vajalikum roll täita kui seni, sest ainult rahvuslik ringhääling saab edasi kanda rahvuslikku identiteeti." Nii kinnitas Eestit külastanud Euroopa Ringhäälinguliidu EBU president prof **Albert Scharf** optimistlikult.

Prof Scharf juhib EBU organisatsiooni juba 13 aastat. 30 aastat tagasi asus ta tööle Baieri Ringhäälingusse, viimased 6 aastat on ta olnud selle peadirektor. Lisaks peab prof Scharf Müncheni Televisiooni- ja Filmiinstituudis ja Müncheni ülikoolis loenguid meedia alastest seadusandlusest.

Albert Scharf: "Paljudes Euroopa riikides on olemas seadused ja kaalukad poliitilised vahendid, mis sillutavad teed sellesse tulevikku ja sisendavad kindlust, et avalik-õiguslik televisioon on ka tulevikus vajalik, et vajalikul määral pööratakse tähelepanu selle korraldusele ja samuti, mis on kõige keerulisem küsimus mitte ainult Eestis, ka piisavale finantseerimisele.

Siin kerkib esile üks keeruline finantseerimise küsimus. Mis te arvate, kas koos reklaamiga või ilma?

Eelkõige võin öelda, et enamikus Euroopa maadest toimib finantseerimise nn. segasüsteem. See tähendab, et ühiskonna raha moodustab valdava osa, kuid reklaam kindlustab teise osa sissetulekuist, alates 30-40% kuni 10%-ni, sõltuvalt riigi rahasüsteemist. Paljudes riikides on käibel nn lubamaksu süsteem, mida maksavad kõik perekonnad ja mis kujutab endast ühist finantseerimissüsteemi.

Toetusmaksust finantseerivad oma televisiooni 31 Euroopa riiki. Enamuses kuulub see maks ka riigi poolt kehtestatud kohustuslike maksude hulka. Televisioon on ka rikastele riikidele liiga kallis lõbu, et seda lihtsalt kinni maksta. Seda enam on omakeelset programmi kulukas toota väikeriikidel. Neile on see aga eluliselt tähtis oma identiteedi säilitamise seisukohalt.

Taanis ja Soome maksab iga teleperekond lubamaksu üle 2000 eesti krooni aastas, Islandis ja šveitsis koguni üle 4000 krooni. Eestis oleks see number käesoleva aasta arvutuste kohaselt tulnud 300 krooni aastas. Kohtumisel EBU presidendiga kinnitas peaminister Tiit Vähi, et Eesti vajab avalik-õiguslikku raadiot ja televisiooni, mis oleksid valitsusest sõltumatud.

Ma leian, et riik on kohustatud kindlustama vajaliku finantseerimissüsteemi, ükskõik millises vormis see ka ei toimu. Vajalikud on teatav paindlikkus ja ka püsivus. Pole võimalik kaubelda igal aasta uuesti.

Meie aastaeelarve Eestis on umbes 8 miljonit saksa marka ja on toimunud suur diskussioon selle üle, et me oleme liiga kallid. Kas te võiksite öelda, kui kallis on televisioon?

Sellele küsimusele saab vastata, kui te ütlete mulle, millist televisiooni te ootate. Avalik-õiguslik televisioon on kindlasti kallim kui kommertstelevisioon, mis tahab teenida kasumit. Me kõik teame, kuidas kõige odavamal moel kasumit saada. Aga sellise programmi korral me ei täida oma ülesannet, eesmärki ja missiooni. Kui teil on programm, mis sisaldab vajalikke tähtsaid ja kalleid elemente, mis ei lähe peale suuremale osale auditooriumist ja seetõttu ei paku kommertshuvi, peategi ju olema kallimad. Aga ausalt öelda, ma tõesti ei saa aru, kuidas teil siin Eestis õnnestub teha seda, mida te teete ja kuidas teil õnnestub toota sellist suurepärast

programmi nii väikese rahaga. Keegi Euroopas ei usuks seda.

Eesti Televisiooni selle aasta eelarve on 110 miljonit krooni.

Riigilt saadakse toetust 70 miljonit krooni. Sama palju maksis ainult üks odavamast sorti digitaalne ülekandejaam, mille Baieri Ringhääling hiljuti ostis. Loomulikult ei saa võrrelda Saksamaa ja Eesti majandust. Samas annab üks Saksamaa avalik-õiguslik telekanal ühe töötaja kohta toodangut poolteist tundi, Eesti Televisioon aga 3,5 tundi. Vastavalt Ringhäälinguseadusele on avalik-õiguslik televisioon kohustatud pakkuma vähemushuvi saateid ehk kõigile midagi. Kui neid vaatab vaid 5-15% vaatajatest, on meil enamuses rahulolematud. Euroopas loetakse sellist suhet normaalseks.

Miks kultuuriprogramme ei jälgi sama suur hulk vaatajaid kui suuri spordisündmusi, jutushowsid, telemänge - kokkuvõttes meelelahutust? See on täiesti loomulik. Aga sellest hoolimata on ka see osa vaatajaskonnast tähtis. Auditooriumi suurus 5% võib näidata, et teid vaatajab maksimumhulk teatri-, kirjandus- ja muusikahuvilisi, võib-olla neid lihtsalt polegi rohkem. Programmi tõelist väärtust ühiskonna jaoks hinnatakse rohkem selle põhjal kui rahvusvahelise rämpsü põhjal, mis köidab suurema massi tähelepanu.

Eesti on EBU liige 1993.aastast. Iga-aastased osalemiskulud ja uudisvõrgu kasutamine, mille tulemust igaõhtuses uudistesaares näha saab, maksab Eesti Televisioonile sel aastal veidi üle 3 miljoni krooni.

Lisaks saavad liikmesriigid EBU vahendusel osta soodsamalt kõigi suuremate rahvusvaheliste spordi- ja kultuuriürituste litsentse. EBU president peab seda EBU tegevuse üheks prioriteediks, et soodushindadega anda kõikidele liikmetele võrdsed võimalused ülekannet jälgida, sõltumata antud riigi majanduslikust olukorrast. Seda süsteemi loodetakse jätkata ka tulevikus.

Arvatavasti te olete Eesti olukorraga tuttav. Unistame pisut. Milline peaks teie arvates olema meie eelarve, et teha head televisiooni?

Ma ütlesin oma arvamuse paljudele vastavatele poliitilistele ja ühiskondlikele võimudele. Oma siinviibimise ajal ütlesin alati seda, mida ka selles intervjuus, et on peaaegu uskumatu, et teil õnnestub ülal pidada sellisel tasemel ja nii mitmekesise programmiga rahvuslikku raadiot ja televisiooni sellise väikese raha eest. Isegi kui võtta arvesse, et keskmised sotsiaal- ja majandusnäitajad on madalamad kui teistes riikides, kui ma näiteks võrdlen teid Ungari või Tšehhi Vabariigiga, pean teid imetlema. Loomulikult vajate te paindlikumat finantseerisust, vähemalt selleks, et investeerida uutesse tehnoloogitesse. Kui mitte täna, siis homme või ülehommene tuleb teil olemasolev sisseseade asendada kaasaegsega.

ETV pöördumine Riigi Konkurentsiameti poole kõlvatu konkurentsi küsimuses

ETV peadirektor pöördus 6.novembril 1996 Riigi Konkurentsiameti peadirektori hr. Peeter Tammistu poole palvega konkurentsiseaduse rikkumise eest vastutusele võtta AS TV3 (asukoht: Peterburi tee 81, EE-0014 TALLINN), AS Iluimpeerium (asukoht: Merivälja tee 5, EE-0019 TALLINN), AS Parimenta (asukoht: Liivalaia 12, EE-0001 TALLINN) ja AS Postimees (asukoht: Gildi 1, EE-2400 TARTU).

AS Parimenta väljaande "Televisioonilehe/Nädala" nr. 44(9)/96 tagakaanel ja AS Postimehe väljaande "Luup" nr. 22(27), 28.10.1996 esikaane siseküljel on AS Iluimpeerium Reklaamibüroo ZOOM tellimisel avaldatud TV3 reklaam, milles sisaldub järgmine tekst: "Päeva tippsündmustest saate TV3 vahendusel teada juba kell 20.30, seega pool tundi varem kui riigiteleviseiooni vaatajad. Vali värskemad uudised!". Osundatud numbrite kaante koopiad lisame käesolevale kirjale. Kirja sisu on järgmine:

Leiame, et osundatud reklaamitekstis on "riigiteleviseiooniks" nimetatud ETV-d ja et seda teksti on levitatud (arvestuslikult) vähemalt 50000-le teleperekonnale, seega 175000-le televaatajale.

Osundatud reklaamitekst sisaldab eksitava reklaami elemente, konkurendi ja tema teenuste tarbijate halvustamist ning üleskutset tarbijatele mitte tarbida konkurendi teenust. Seega on osundatud reklaamiteksti levitamine kvalifitseeritav kõlvatu konkurentsina.

Osundatud reklaamitekstis sisalduvad järgmised ebatõesed väited:

1) päeva tippsündmustest saate TV3 vahendusel teada pool tundi varem kui ETV vaatajad; 2) TV3 uudised on värskemad kui ETV uudised.

Paljudes väljaannetes (sealhulgas ka "Televisioonilehe/Nädala" osundatud numbris) avaldatud saateka-vadest nähtub, et ETV edastab tööpäeviti 5 regulaarset uudistesaadet, neist 3 (AK uudised kell 17.00, Aktuaalne kaamera kell 18.45, AK uudised kell 19.30) enne TV3 uudistesaadet. Laupäeviti edastab ETV 2 regulaarset uudistesaadet, neist 1 (Aktuaalne kaamera kell 18.45) enne TV3 uudistesaadet. Pühapäeviti edastab ETV 2 regulaarset öhtust uudistesaadet, TV3 öhtusi uudistesaadet ei edasta. Seega on eeltoodud väited osundatud reklaamiteksti kontekstis ebaõiged ja tarbijat eksitavad.

Osundatud reklaamitekstis ETV suhtes avalik-õigusliku asemel nimetuse "riigiteleviseioon" kasutamist tuleb kvalifitseerida tahtlikuks tegevuseks, mis kahjustab ETV mainet ja äritegevust ning mille eesmärgiks on konkurentsieeliste saamine.

Eeltoodu alusel ning juhindudes Konkurentsiseaduse (RT I 1993, 47, 642; 1995, 26-28,355; 1996, 49, 953) §-dest 1 lg. 1; 3; 4 lg. 1; 7; 8; 10 ja 24, palume:

1. Tuvastada, et AS TV3 on AS Iluimpeerium, AS Parimenta ja AS Postimees osalusel osutanud ETV-le kõlvatut konkurentsi tarbijat eksitava ning ETV mainet ja äritegevust kahjustava reklaamiteksti avaldamisega arvukale lugejaskonnale (vaatajaskonnale) levitatud "Televisioonilehe/Nädala" numbris 44(9)/96 ja "Luubi" numbris 22(27), 28.10.1996.

2. Teha AS-le TV3, AS-le Iluimpeerium ja AS-le Parimenta kohustuslik ettekirjutus, milles kohustada nime-tatud isikuid:

1) viivitamatult lõpetama osundatud reklaamiteksti levitamise;

2) avaldama "Televisioonilehe/ Nädala" numbris, mis antakse välja ettekirjutuse kättesaamise nädalale järgneval nädalal, osundatud reklaamitekstiga samas kujunduses ning formaadis, järgmise sisuga teadaande: "AS TV3, AS Iluimpeerium Reklaamibüroo ZOOM ja AS Parimenta teatavad, et "Televisioonilehe/Nädala" numbril 44(9)/96 tagakaanel avaldatud reklaamitekst sisaldab tarbijat eksitavaid ja Eesti Televisiooni kahjustavaid, konkurentsiseadusega keelatud väiteid ning lükkavad need väited ümber";

3) tagama "Televisioonilehe/Nädala" eelnimetatud teadaannet sisaldava numbril trükkimise vähemalt samas tiraapis ja levitamise vähemalt samal arvul kui osundatud numbril 44(9)/96.

3. Teha AS-le TV3, AS-le Iluimpeerium ja AS-le Postimees kohustuslik ettekirjutus, milles kohustada nimetatud isikuid:

1) viivitamatult lõpetama osundatud reklaamiteksti levitamise;

2) avaldama "Luubi" numbris, mis antakse välja ettekirjutuse kättesaamise nädalale järgneval nädalal, osundatud reklaami-tekstiga samas kujunduses ning formaadis, järgmise sisuga teadaande: "AS TV3, AS Iluimpeerium Reklaamibüroo ZOOM ja AS Postimees teatavad, et "Luubi" numbril 22(27), 28.10.1996 esikaane siseküljel avaldatud reklaamitekst sisaldab tarbijat

eksitavaid ja Eesti Televisiooni kahjustavaid, konkurentsiseadusega keelatud väiteid ning lükkavad need väited ümber”;

3) tagama “Luubi” eelnimetatud teadaannet sisaldava numbri trükkimise vähemalt samas tiraazis ja levitamise vähemalt samal arvul kui osundatud numbrit 22(27), 28. 10. 1996.

Käesoleva kirja kiitis heaks Ringhäälingu nõukogu 04. 11. 1996, protokoll nr. 56.

3

Lp Hagi Shein
Lp Vallo Toomet

Palun Teid vastu võtta TV3-poolne vabandus ajakirjas “Nädal” ilmunud reklaami pärast.
TV3 marketingi osakonna ja reklaamiagentuuri ZOOM koostöös valminud reklaam on kahjuks tõesti eksitav.
Esialgne reklaamiidee oli juhtida tähelepanu meie põhiuudiste varjasemale algusajale võrreldes Aktuaalse Kaameraga.

Vabandades,

Andres Jõesaar
asepeadirektor

TV3

AS TV3, Peterburi tee 81, EE0014 TALLINN, ESTONIA. Tel (372) 6220 200, Fax (372) 6220 201
Reg nr 10014747
HANSAPANK arve (account) 22-715213, kood (code) 767

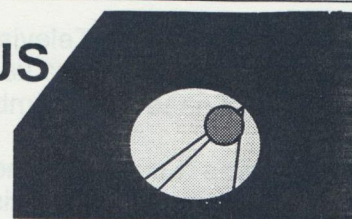
Tõnu Paldra tegelased peibutise paeltes

SAADETE JA FILMIDE VAADATAVUS

28.08. - 1.10.96

VAATAJAID (tuhandetes) REITING (%) EESTLASED MITTE-EESTLASED

Reisile Sinuga	373	44,9	3,0
Kodus ja võõrsil	346	41,1	3,7
Kuulus või kummaline	311	37,6	2,1
Lõputa lugu "Estoniast"	289	34,7	2,3
Aktuaalne Kaamera	285	34,2	2,4
Mängufilm "Surmarong"	273	32,5	2,7
Kapital	270	31,5	2,3
7 vaprat	270	31,8	3,2
Laupäevamängud	239	28,4	2,7
Saladuslik saar	232	27,6	2,3
Õnne 13	224	27,6	2,7
Sport. Sport L	222	26,3	2,6
Suures plaanis	212	25,2	2,2
Carte blanche	197	23,8	1,5
Hommiku TV	194	23,2	1,8
Televiit	193	23,2	1,5
Mängufilm "Surmalaev"	181	20,7	3,3
Avatud toimik	181	21,0	2,8
Köögikunst N	177	21,7	0,7
Teateid tegelikkusest	174	20,3	2,5
Klaaspärlimäng	174	19,8	3,4
Ameerika teine nägu	173	20,1	2,7
Osoon	173	20,9	1,1
Pooltund kõigile	170	20,0	2,2
Õhtune ekspress	169	19,4	3,0
Las jääda kõik, mis hea	169	20,6	0,8
Need on meie laulud	164	19,5	1,8
Doksari "Jääda ellu"	152	18,1	1,6
Suve viimane pidu	152	18,5	0,9
"Reis ümber maailma" N	149	16,3	4,1
R/v muusikapäeva kontsert	146	17,0	2,2
Hercule Poirot	141	16,8	1,3
Eesti kunst. Jaan Toomik	141	15,8	3,2
"Estonia" mälestusturniir	137	16,7	0,8
AK vene keeles E - R	138	6,1	20,3
" " " L, P	130	8,7	13,6
"Teatridirektor"	134	15,7	1,8
Mängufilm "Bisnesmenid"	133	15,8	1,3
Mängufilm "Ivan Vassiljevits..."	133	13,3	5,7
Varssavi tõuseb varemetest	131	15,6	1,3
Rockooperite hitte	130	16,2	0
Piirkonnasaated	130	14,1	4,0
Tervis 2000	127	13,5	4,3
"Kuninganna Margot"	126	13,0	4,9
Lähme külla	124	15,0	0,8
Võru folkloorifestival	123	13,3	3,7
Välisilm	121	12,9	3,9
Teleteater: "Tuli sinu käes"	121	14,3	1,4
Sport. Sport. Sport P	121	14,5	1,2
Kultuurimagasin	119	15,0	0,6
Sport R	117	13,7	1,6
Maakonnad	114	13,6	1,1
Maailm nagu muster	111	12,9	1,6
ETV arhiivist: Muinaslood muusikas	108	13,0	0
Eesti Telefilm: Saared	108	12,6	1,5
Dokfilm "Bermuda kolmnurk"	106	12,6	1,2
Valimiskogu valis presidenti	105	11,9	2,2
"Blanche"	105	12,5	1,0
Zelazowa Wola	103	11,8	1,8
Mitte ainult minevikus	101	12,1	1,0
Ajalehed Suurbritannias	101	12,0	1,2
Üle rahutu vee	101	9,6	5,4
"Estonia" mälestusmärgi avamine	101	11,4	2,1
Kergejõustikuvõistlus Golden Four	99	11,9	0,8
Teatriõhtu: Törksa taltsutus	97	12,0	0,2

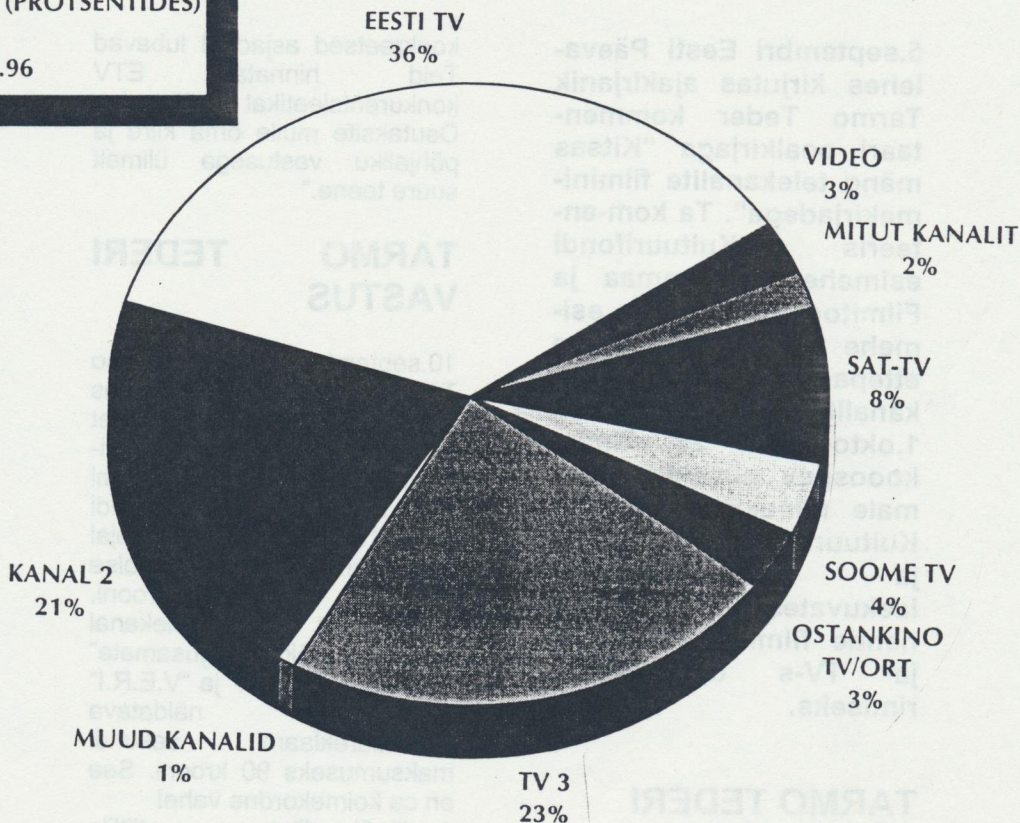

NB! Märkusi

Hooaja käivitumine võttis aega, seetõttu tulime augustilõpu madalseisust välja alles septembri teisel poolel. Kõigi vaadatavamate saadete reitingud olid madalamad kui maikuu ja ka absoluutarvuliselt ei taastunud auditorium septembri jooksul. Uute sarjade kohta on septembrikuu põhjal järeldusi teha veel pisut vara, kuid juba praegu on näha kasvavat vaatajahuvi saadete "Õhtune ekspress", "Kapital", "Suures plaanis", "Saladuslik saar" ja laupäevaste mängufilmide vastu. Oluliselt on paranenud "Carte blanche" vaadatavus uuel eetrijal. "Hommiku TV" vaadatavus on märgatavalt langenud, kuigi TV 3 "Tere hommikust, Eesti" reiting on üsna madal (3,4% eestlastest, 0,2% mitte-eestlastest, kokku 28 tuhat vaatajat). Ka Kanal 2 pühapäevahommikuste saadete reitingud ei ole kuigi kõrged: esikohal on "Taltsutamatu Aafrika" (5,8% eestlastest ja 2,3% mitte-eestlastest, kokku 56 tuhat vaatajat. Laupäevahommikune "Subboteja" TV 3-s on saanud reitingu 1,1% eestlastest ja 2% mitte-eestlastest, kokku 18 tuhat vaatajat, "Vene videokanal" 3,1% eestlastest ja 2,6% mitte-eestlastest, kokku 37 tuhat vaatajat.

Salme Rannu

TELEVIISORI VAATAMINE
OSAKAAL KULUTATUD AJAST (PROTSENTIDES)
EESTLANE
28.08.96 - 01.10.96

Personaliteated

**Tööleping lõpetati
31. 10. 96**

lastesaadete toimetuse režissööride **Annika Hanson**i ja **Rait Roland Veskemaaga**.
heliosakonna helirežissööri **Ivar Nurmsaluga**,
kujundusosakonna kunstnik-teostaja **Andrus Jõhvikuga**,
operaatorite osakonna operaatori assistendi **Indrek Tuulega**,

ülekandeosakonna mehaaniku **Guido Eessaarega**,
majapidamisosakonna puusepa **Tarmo Kilgiga** ja ehitustöölise **Jaanus Raagiga**.

Tööle asus

Lapsehoolduspuhkuselt tuli 28. 10. 96 tööle tagasi väljastusosakonna toimetaja **Kai Pöld**.

Aino Sauemägi

TARMO TEDERILE ON KOSUTAV KÜSIMUSI ESITADA

5.septembri Eesti Päeva-
lehes kirjutas ajakirjanik
Tarmo Teder kommentaari
pealkirjaga "Kitsas mäng
telekanalite filmini-
mekirjadega". Ta kom-
enteeris Kultuurifondi
esimehe Ivi Eenmaa ja
Filmitootjate Liidu esi-
mehe Mark Soosaare
ettepanekut Eesti tele-
kanalitele esitada
1.oktoobriks 25 filmist
kooosnev nimekiri. Pari-
male nimekirjale annaks
Kultuurifond oma loterii-
ja hasartmängudest
laekuvatest tuludest raha
nende filmide ostmiseks
ja TV-s demonstree-
rimiseks.

TARMO TEDERI VÄIDE

Oma kommentaaris kirjutab
Tarmo Teder muuhulgas
järgmist: "Võib päris kindlalt
ennustada, et maksumaksjate
tasku peal toimivat ja samal
ajal dumping-reklaamiga oma
eelarvesse lisakroone
kasseerivat ETV-d võitjaks ei
valita. Tehku seal nii hea
nimekiri kui tahes! Üliõdvä
konkurentsi-eetikaga ETV on
juba ammu end ise piisavalt
"täis teinud", millele kriitikud
osutamast ei väsi. Ka ei tule
sisuliselt riigiraha ühest
taskust teise tõstmine kõne
alla."

ETV PEADIREKTORI KÜSIMUS

Saatsin samal päeval hr.
Tederile järgmise kirja:
"Austatud Tarmo Teder!
Oleksin Teile väga tänulik, kui
teataksite mulle faktidest, mille
alusel Te väidate Eesti
Päevalehes 5.09.1996, et ETV
kasseerib oma eelarvesse
lisakroone dumping-
reklaamiga ning millised

konkreetsed asjaolud lubavad
Teid hinnata ETV
konkurentsieetikat üliõdvaks.
Osutaksite mulle oma kiire ja
põhjaliku vastusega ülimalt
suure teene."

TARMO TEDERI VASTUS

10.septembril saabus Tarmo
Tederi vastus: "Uurides
reklaamiosakondi selgus, et
ETV-s küsitakse audi-
visuaalse raamatureklaami
klipi näitamise ühe sekundi
eest "Kultuurimagasini" ajal
255 krooni ja Aktuaalse
Kaamera ajal 335 krooni.
Samal ajal hindab telekanal
TV3 oma "kõige magusamate"
saadete - "M-klubi" ja "V.E.R.I."
ajal näidatava
raamatureklaami sekundi
maksumuseks 90 krooni. See
on ca kolmekordne vahe!

Avalik-õigusliku tiitlile
pretendeeriv ETV saab oma
kanali ülalpidamiseks
riigieelarvest kümneid ja
kümneid miljoneid kroone,
hoides selle abil oma palgal
sadu konkurentsiloetv
töötajaid. Erakapitalil
põhinevad Kanal2 ja TV3 aga
võivad riigitoetusest suu
puhtaks pühkida ja on sunnitud
rängas konkurentsis ca
poolesaja töötajaga läbi ajama.
Kui ühe telekanali (antud juhul
ETV) eksistents on soodsalt
kinni makstud ning sellega
tema suur leviterritorium ja
vaadatavus kindlustatud, siis
võib selle kanali (ETV)
monopoliseerumispüüdlikus
laiutamises priskete
reklaamirahade jahtimise
üliõdvaks konkurentsieetikaks
küll nimetada.

Minu artiklis sisalduv väide
dumping-reklaamist on
lähimineviku ajakirjanduses
(eriti EkspressTV-s) ETV-le
tehtud kriitika emotsionaalne
üleloomadamine ja Teie praeguse
reklaamitaktika juures eksitav
kompliment. Sest tänase
uuringu põhjal paistab, et ETV
reklaamiaja müügist
lisakroonide kasseerimine on

suisa röövellik. Kui ilma
kuidagi ei saa, siis soovitan
Teil teiste telekanalitega
sõbralikult ümarlaua taga
reklaamimüügi asjad kokku
leppida."

TARMO TEDERI OOTAMATU JÄRELDUS

Lubamata enesele mõtet, et
reklaamiturul, kus ETV-l pole
monopoli, pole võimalik midagi
müüa kallimalt kui ostja
nõustub maksma, loobub
T.Teder joonelt oma dumping-
süüdistusest ent konstrueerib
silmaagi pilgutamata kohe uue
tugeva etteheite - ETV müüb
reklaami 3 korda kallimalt
kui TV3 (ta ei jõudnud järele
uurida, et 4 korda kallimalt kui
Kanal2) - järelikult on ETV
käitumine röövellik.

ETV PEADIREKTOR KÜSIS VEEL

5. novembril saatsin järgmise
kirja: "Austatud Tarmo Teder!
Suur tänu vastuse eest, mille
lähetasite mulle juba
10.septembril. Viimasel ajal on
poleemika televisiooni ümber
jälle elavnenud. Paljud autorid
väljendavad samu mõtteid, mis
teiegi. Püüan mõista
sügavamaid põhjusi, mis
tingivad rahulolematuse
avaliku ringhäälingu ja ETV-
ga. Loodan, et peate
võimalikuks mind selles osas
toetada ning vastata paarile
küsimusele, mis Teie
vastuskirjast tulenevad. Teie
arvamus võiks olla toeks
ringhäälingu korrastamisele.

Minu küsimused on järgmised:

Mille põhjal peate võimalikuks
väita, et ETV kasutab oma
programmi tootmiseks sadu
konkurentsiloetv töötajaid?

Ringhäälinguseadusest teate,
et ETV programmi sisule ja
struktuurile esitatakse

ulatuslikke nõudeid ja kohustusi, mis erajaamadel puuduvad. Kas Te arvate, et finantsvõimalused peaksid olema võrdsed, kui kohustused on erinevad?

ETV-le on seadusega antud õigus reklaami müüa. Mis sunnib Teid seejuures arvama, et reklaami müümine turuhinnaga on üliõhtv konkurentsieetika? Kas te välistate võimaluse, et TV3 ja Kanal2 on oma reklaamiaja müümisel lihtsalt saamatud? Või segab neid miski muu?

Mida head Te näete selles, kui reklaamimonopol oleks erakanalite käes? Mida halba te näete selles, et ETV teenib 70 miljonilisele riigi toetusele 40 miljonit lisaks, maksab riigile sellest maksudena suure osa tagasi ja teeb järelejäänuga head programmi, mis rahvale meeldib?

Jääb üle oodata vastust ja lootat, et sellel lool on huvipakkuv ja õpetlik järg.

Hagi Šein

ETV koosseisuliste töötajate palk tõuseb

Eelseisva palgatõusu põhimõtteid selgitades ütles ETV peadirektor, et ETV juhatus pidas töötasufondi suurendamise tingimusi välja töötades ennekõike silmas võimalust tagada eelmisest palgatõusust möödunud perioodil toimunud elukalliduse tõusu kompenseerimine kuni 1.09.96 ning ennetada töötajate reaalpalka langust selle aasta viimastel kuudel.

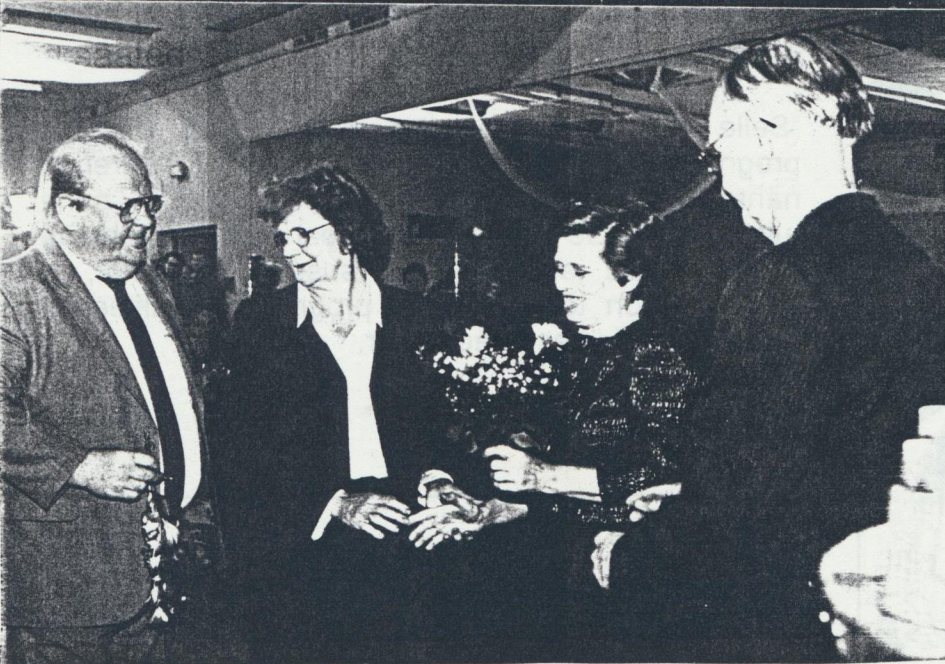
Kui tarbijahinnaindeksi tõus on 1996.aastal eelduste kohaselt 20%, jääks sellest ajavahemikku 1.04. - 31.12 umbes 10,4%. Meenutame, et 1.04. tõusis ETV koosseisuline töötasufond juba 15,1%. Struktuuriüksuste uue töötasufondi kujundamise põhimõtted on järgmised:

1. Struktuuriüksuste uus töötasufond arvutatakse nii, et madalamapalgaliste töötajate pealt (kuni 3500 krooni) arvestatakse palgafondi 11% lisa, palga kasvades vastavalt iga 1000 krooni kohta 1% vähem.

2. Saadud uue töötasufondi alusel määravad struktuuriüksuse juhid talle alluvate allstruktuuride juhtide ettepanekul iga töötaja uue kuupalgamäära arvates 1.09.1996.

3. Palgavahe septembri ja oktoobri eest makstakse töötajatele välja novembri kolmandal nädalal. Varem see polekski olnud võimalik, sest Riigikassalt laekusid vahendid alles nüüd. 6.detsembril on esimene korraline palgapäev uute palkade alusel.

"Selle aasta koosseisulise töötasufondi kasvuks prognoosime 22,1%, keskmine töötasu suureneb nähtavasti 32,1%. See poie pole sugugi paha tulemus, aluse selleks on pannud töökohtade vähendamine ja töö intensiivsuse kasv. Kena, et seejuures on tõusnud ETV programmi kvaliteet ja vaadatavus," ütles peadirektor.

Armas kolleeg!

Kui oled lõpetanud ühe suure saate tegemise ja see on jõudnud vaatajani, siis ootad vastukaja, vaatamata sellele, et oled ise teadlik nii möödalaskmistest kui õnnestumistest.

Kõige sügavam tänutunne valdab igaüht meist siis, kui oma kolleeg tuleb ja ütleb mõne hea sõna, mille juurde käib ka sõbralik kriitika.

Nii olen mõelnud juba ammu. Aga täna, 8. novembri hommikul oma kodus 37 lillevaasi keskel istudes (kus pole närbunud ükski õis!) toon need mõtted teieni.

Mõne päeva elust ja mõne saate tahaks kustutada, mõnda aga kordaks veel ja veel ja veel. Sest aja möödudes on kõigel veel suurem väärtus kui oli tol hetkel.

**Sügava tänutundega
Silja**

Minu eriline tänu Silvile, Kristale, Ragnale, Karmole ja kõikidele teile, kes te aitasite kaasa kauni peo kordaminekuks!

Teabetelekraat

on ETV sekretariaadi väljaanne. Vahendas Lea Arme (tuba 611, tel. 4162)
KAASTÖÖD OODATUD!
Kahe nädala pärast jälle!